

NASZE SPRAWY

13 czerwca br. odbył się pogrzeb inż. Jerzego Szymańskiego współzałożyciela oraz pierwszego Prezesa, a później Prezesa Honorowego naszego Stowarzyszenia. Pożegnaliśmy Go uroczyście z poczem sztandarowym podczas mszy świętej, a następnie odprowadziliśmy do grobu rodzinnego na cmentarzu Brudnowskim. Moja znajomość i współpraca w zarządzie z Panem Jerzym trwała ponad 10 lat, a przez ostatnie lata, z uwagi na Jego przewlekłą chorobę, która uniemożliwiała Mu czynnie uczestniczyć w naszej działalności stanowiąc jedyny kontakt, między zarządem, a nim. Pan Jerzy był osobą szczególnie zasłużoną dla naszej organizacji, to właśnie On ustanowił zasady jej sprawnej i operatywnej działalności, które niezmiennie dalej realizujemy.

***

Minęła 65. rocznica ludobójstwa dokonanego przez OUN-UPA na ludności polskiej Kresów Wschodnich. Ogólnopolski Komitet Budowy Pomnika Ofiar Ludobójstwa w dniu 10 lipca br. zorganizował uroczystość z udziałem Wicemarszałka Sejmu RP Jarosława Kalinowskiego, z następującym programem:

- Msza św. w Katedrze Polowej Wojska Polskiego za ofiary ludobójstwa,
- Złożenie wieńców i zapalenie zniczy, modlitwa w Archikatedrze p.w. Św. Jana Czciela i przy tablicy upamiętniającej ofiary ludobójstwa na Krakowskim Przedmieściu (Dom Polonii),
- Uroczysta Akademia ku czci ofiar ludobójstwa (Centralna Biblioteka Rolnicza, Krakowskie Przedmieście 66).

***

Nasza bratnia organizacja Ognisko Rodzin Osadników Kresowych w Londynie w dniach 13 i 14 września br. obchodzić będzie na Zjeździe w Fenton pod Londynem swoje 25-lecie. Serdecznie gratulujemy Koleżankom i Kolegom tak pięknego Jubileuszu. Z tej okazji Kapituła Medalu Dziedzictwo Kresów Wschodnich nadała medale niżej wymienionym:

- Pośmiertnie **Tadeusz Walczak** urodzony w 1924 r. na osadzie wojskowej Janówka na Wołyniu. Zmarł w 2003 r. w Londynie. Sybirak, oficer 1 Dywizji Pancerniej na Zachodzie. Działacz niepodległościowy, społecznik odznaczony odznaczeniami wojskowymi i cywilnymi. Współzałożyciel Ogniska oraz organizator I Zjazdu Rodzin Osadników w Polsce w 1995 r. Wieloletni dyrektor Polskiej Fundacji Kulturalnej w Lon-

dynie. Członek PAFT-u. Był jednym z redaktorów wydanych przez Ognisko książek,

- Pośmiertnie **Jerzy Kądziała** urodzony w 1924 r. na osadzie wojskowej Kościuszków na Wołyniu. Zmarł w 2000 r. w Londynie. Współzałożyciel i sekretarz Ogniska od powstania aż do śmierci (ponad 20 lat). Organizator I Zjazdu Rodzin Osadników w Polsce w 1995r.,
- Pośmiertnie **Bronisława Kacperek** urodzona w 1927 r. na osadzie wojskowej Reymontów na Wołyniu, zmarła w 2001 r. Była prezesem Ogniska przez kilka lat jak też prezesem Koła SPK nr 180 w Preston. Sybiraczka, współredaktorka wydanych przez Ognisko książek. Wraz z Erykiem Whittle przełożyła na język angielski książkę „Z Kresów Wschodnich na Wygnanie” pod nowym tytułem „Stalin, s Ethnic Cleansing”,
- **Henryka Łappo z d. Utnik** urodzona na osadzie wojskowej Ułanówka na Wołyniu. Współzałożycielka Ogniska, wieloletni prezes Koła SPK w Wolverhampton, Sybiraczka, harcmistrzyni i hufcowa, działaczka katolicka, odznaczona za pracę społeczną i kościelną,
- **Wiesława Saternus z d. Derfel** urodzona na osadzie wojskowej Chynów na Wołyniu, współzałożycielka Ogniska i redaktor książek wydanych przez Ognisko. Wieloletnia kierowniczką Polskiej Sobotniej Szkoły w Kidderminster, Sybiraczka, harcmistrzyni,
- **Lech Solecki** urodzony w 1924 r. w osadzie wojskowa Kuchczyce w Nowogródzkim – Sybirak, kombatant, cichociemny, Dywizja spadochronowa gen. Sosabowskiego, członek Weteranów Armii Polskiej w USA.

***

Tematem głównym numeru są relacje naszych czytelników, uczestniczących w pierwszej zorganizowanej przez nasze Stowarzyszenie wycieczce na Kresy (Białoruś, Litwa). Pomysł organizowania tego rodzaju wycieczek powstał podczas VII Zjazdu. Przyjęliśmy w uchwale, że w latach parzystych (kiedy nie odbywają się Zjazdy), będziemy realizować wycieczki na Kresy. Pierwsza wycieczka okazała się sukcesem – pomysł był tzw. strzałem w dziesiątkę. Z przyjemnością informujemy naszych czytelników, że w następnych latach parzystych będą one kontynuowane.

***

20 lipca w Bazylice Świętego Krzyża, odbyła się msza św. w intencji 1 Pułku Ułanów Krechowieckich z udziałem pocztu sztandarowego brygady zmechanizowanej z Orzysza (czarne berety) noszącej tradycje 1 Pułku Ułanów Krechowieckich. Jak zawsze w uroczystości brało udział liczne

grono rodzin ułanów. Uroczystość ta jest organizowana co roku, a jej tradycja datuje się od 1995 r. Obiecujemy udział naszego pocztu sztandarowego od przyszłego roku.

***

W dniach 27-30 czerwca br. w pięknym ośrodku „Jantar” w Rewalu odbył się X Jubileuszowy Zjazd Sybiraków Klubu Pawłodarczyka. Do tego klubu należą członkowie Związku Sybiraków, którzy w 1940 roku deportowani byli do Kazachstanu, województwo Pawłodar. Według informacji „Memoriału” do Pawłodaru (w owym czasie stacji końcowej odnogi transsyberyjskiej do Omska) z Kresów było 8 transportów, jeden 10 lutego z Zypytkowa k. Lwowa i siedem transportów z innych województw kresowych (w drugim terminie <umownie> 13 kwietnia). Ogółem wywieziono nas ok. 10.000 osób. Według informacji potwierdzonych, właśnie na ww. Zjeździe w 1946 roku do kraju wróciły 4 transporty! Nawet jeśli uwzględnić, że część osób wróciło z wojskiem, jedni przez Persję, a inni z Dyw. Kościuszkowców, to pozostał tam na zawsze bardzo duży procent z tego ilu pierwotnie nas wywieziono. Należy stwierdzić, że śmiertelność w Kazachstanie była dużo większa niż w Archangielsku.

Wracając do Zjazdu, uczestniczyło nas w nim 130 osób. Sama konwencja Zjazdu, to jak najmniej części oficjalnej, nastawienie raczej na swobodne rozmowy, wspomnienia, spotkania towarzyskie, ale oczywiście miały miejsce kwestie poważne jak np. wmurowanie tablicy pamiątkowej „Na pamiątkę X rocznicy istnienia Klubu”, czy też powołanie zespołu do opracowania sztandaru klubu. Zakwaterowanie i wyżywienie były doskonale – naprawdę udana impreza.

***

Witamy w naszym gronie nowych członków:

501 Maria Pawłowska-Fiutak os. Poniatówka, pow. Zdołbunów, wnuczka osadnika

502 Renata Opala z d. Krzyżanowska Świr, pow. Święcany, woj. Wileńskie

***

Wpłaty na działalność Stowarzyszenia w okresie od 1 maja do 31 sierpnia 2008 roku:

Cupał Bronisława	24 zł	Skowyta Rozalia	44 zł
Panocka Anna	44 zł	Pawłowska Fiutak Maria	60 zł
Dzisko Janina	24 zł	Kornecka Józefa	44 zł
Słaby Mieczysław	24 zł	Abramajtys Zofia	14 zł
Domagała Helena	24 zł	Skrzypecki Piotr	24 zł

Ks. Sosnowski Jan	30 zł	Onoszko Jan	84 zł
Bugaj Aniela	10 zł	Nowacki Czesław	10 zł
Mertens Zofia	24 zł	Sapielak Kazimierz	30 zł
Kurkiewicz Maria	24 zł	Sławek Jan	50 zł
Ordyńska Irena	100 zł	Kostro Bogdan	10 zł
Zielonka Kazimiera	100 zł	Jadwiga i Walter Aksamit	125 zł
Solecki Lech	300 zł	Helon Wiesław	100 zł
Ćwirko Derwich Helena	400 zł	Chmielewski Andrzej	10 zł
Nowicki Piotr	10 zł	Mertens Zofia	24 zł
Sapielak Kazimierz	30 zł	Kurkiewicz Maria	24 zł
Strzałka Krystyna	24 zł	Ursyn Niemcewicz Barbara	100 zł
Siemiginowska Wanda	24 zł	Kuba Bogusław	48 zł
Konarski Wawrzyniec	250 zł	Solecki Lech	60 USD

***

Wpłata na fundusz wydawniczy *Kresowych Stanic*:

Bielska Irena 200zł

***

Wpłata na budowę kościoła w Klecku na Białorusi:

Wacław Wierzbicki 2450 USD

***

Jednym z ważniejszych punktów naszej pierwszej wycieczki na Kresy, było umieszczenie w kościele parafialnym w Żydomli k. Grodna tablicy upamiętniającej nazwiska osadników wojskowych z osad Budowla i Lerypol, zamordowanych w dniach 22 i 23 września 1939 r.

Na następnej stronie drukujemy pełny tekst umieszczony na tablicy:

Ś+P

**W DNIACH 22 i 23 WRZEŚNIA 1939 R. ZGINĘLI TRAGICZNIE
OSADNICY WOJSKOWI, TUTEJSI PARAFIANIE Z OSAD
BUDOWLA I LERYPOL**

BARSZCZ STANISŁAW

CZYŻ JAN

GÓRNICKI TADEUSZ

GÓRNICKI WŁADYSŁAW

JAGIELSKI JAN

JANISZEWSKI WŁADYSŁAW

KRUPA PIOTR

MAZALEWSKI JAN

MROCZEK PAWEŁ

PAWLIKOWSKI ANTONI

PRZERAZIŃSKI BRONISŁAW

SZUBA STANISŁAW

ŚLIWIŃSKI TADEUSZ

TOMCZYK JAN

ZARĘBSKI IGNACY

ZAWADZKI JAN

**ZGINĘLI ZA TO, ŻE BRONILI NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI
W WOJNIE 1920 ROKU**

BÓG NIECH WYBACZY OPRAWCOM

Ogólny koszt ufundowanej przez Stowarzyszenie tablicy który wyniósł 3.200 zł został zrefundowany przez rodziny pomordowanych prawie w całości, oto ich wpłaty:

Teresa Leokadia Łapińska	200 zł	Elżbieta Obidzińska	200 zł
Dorota Sternik	200 zł	Iwona Dębska	200 zł
Halina i Wacław Woźniak	500 zł	Wanda Kwiatkowska	200 zł
Edwin Górnicki	300 zł	Władysław Krupa	300 USD
Antoni Tomczyk	250 zł	Zofia Bonikowska	200 zł
Janusz Szuba	50 zł	Wanda Jerzykiewicz	50 zł
Marianna Tomaszewska Szuba	50 zł		

Wszystkim ww. bardzo serdecznie dziękujemy, szczególnie dziękujemy Pani Teresie Leokadii Łapińskiej, która znacząco zmobilizowała swoją rodzinę i zebrała łącznie sumę 1.800zł.

***

Zapraszamy na otwarte zebrania zarządu Stowarzyszenia. Oto najbliższe terminy zebrań, które odbywają się w każdy ostatni poniedziałek miesiąca o godz. 16.00 w lokalu Stowarzyszenia przy ul. Poznańskiej 13 m 7: 27 października, 24 listopada br.

Pełnimy też stałe dyżury sekretariatu i redakcji w **każdy czwartek od godz. 15.00 do 17.00.**